

O B S A H

Tělověda a hygiena

I. Úvod	5
Význam tělovědy a hygieny	5
Lidský organismus, orgány, základní tkáně	5
II. Ústrojí opěrné a pohybové	10
Význam ústrojí opěrného a pohybového	10
Srovnání lidské a zvířecí kostry	10
Vlastnosti kostí	13
Stavba lidské kostry	16
Péče o zdravý vývoj kostry	22
Vyklooveniny a zlomeniny	24
Vlastnosti svalstva	25
Kosterní a útrobní svalstvo	26
Rozvoj svalstva a svalová síla	27
III. Ústrojí trávící	29
Význam potravy a trávení	29
Stavba a činnost trávicího ústrojí	31
Potrava a její složení	34
Hygiena trávení a výživy	36
IV. Ústrojí dýchací	42
Stavba a činnost dýchacího ústrojí	42
Hygiena dýchání	46
V. Krev a ústrojí krevního oběhu	50
Význam a složení krve	50
Krevní oběh	52
Krvácení a krevní převod	55
Význam tělesných cvičení pro srdce a oběhovou soustavu	57
VI. Ústrojí vylučovací a rozmnožovací	59
VII. Ústrojí kožní	62
Stavba a činnost kůže	62
Hygiena činnosti kůže	64
VIII. Žlázy s vnitřním vyměšováním	69
IX. Ústrojí nervové a smyslové	71
Stavba a činnost nervového ústrojí	71
Ústrojí smyslová	75
Reflexy. Vyšší nervová činnost	81
Hygiena nervové činnosti	83
X. Ochrana před infekčními chorobami	86
Původ, zdroj a cesty nákazy	86
Ochrana před šířením infekčních nemocí a boj proti nim	88
Nejčastější infekční choroby	92
XI. Organizace naší zdravotnické péče	99

Závěr biologie

I.	Společné vlastnosti živých bytostí	105
II.	Přeměna látek a energií jako základní projev života	109
	Látkové složení organismů	109
	Výživa	113
	Dýchání rostlin a živočichů	120
	Význam přeměny látek a energií	121
III.	Organismus a prostředí	122
IV.	Proměnlivost a dědičnost	127
	Šlechtitelské metody	130
V.	Vznik a vývoj života	132
	Rostlinný a živočišný druh	134
	Nevědecké názory o neproměnlivosti druhů	134
	První pokusy o vysvětlení vzniku druhů vývojem	134
	Charles Darwin	137
	Důkazy vývojové nauky	141
	Vývoj rostlinstva a živočišstva v jednotlivých geologických dobách	145
	Původ a vývoj člověka	150
	Soustava organismů	153
	Příroda jako jednotný celek	155
Ochrana přírody		157